

Izveštaj sa službenog puta

Predmet: Po odluci Predsedništva AINS, službeni put u Prag je obavljen od 27. do 29. maja 2015. godine u sklopu angažovanja AESS u radu Euro-CASE Engineering Education Platform.

Zadatak: Učešće u radu International Workshop on Engineering Education (held under the auspices of the Euro-CASE) i učešće na Ceremoniji obeležavanja 20 godina postojanja Inženjerske akademije Češke Republike, EACR.

Skup je održan u Congress Centre of the Faculty of Mechanical Engineering, Czech Technical University (CTU in Prague), Technická 4, 166 07 Prague 6-Dejvice.

Program skupa se nalazi u prilogu ovog izveštaja.

Skup je organizovan od strane Engineering Academy of the Czech Republic, EACR, uz podršku Euro-CASE Education Engineering Platform. U tematskom smislu, skup je bio fokusiran na dve osnovne teme:

- Present state and future of engineering education (necessary transformations, structure, social status),
- How to increase the interest of the young generation and parents in engineering education.

Predsedavajući skupa je bio Prof. dr Petr Zuna, Rektor emeritus CTU Prag, Potpredsednik EACR, član Euro-CASE Executive Committee. Skup je otvorio Prof. dr Petr Konvalinka, Rektor CTU Prag.

Ukupno je saopšteno 11 referata. Pored predstavnika vodećih čeških institucija za domen obrazovanja inženjera i inženjerskih asocijacija, kao i industrijskih asocijacija, u radu skupa učestvovali su i predstavnici iz evropskog istraživačkog prostora: Prof. Peter Goodhew, Univeristy of Liverpool, Royal Academy of Engineering, Royal Academy of Engineering, RAEng, Dr Beatrice Huber, Swiss Academy of Engineering Sciences, SATW, Prof. Pere Brunet, Royal Academy of Engineering of Spain, RAIN, Prof. Leszek Wojnar, Krakow University of Technology, Prof. Janez Možina, Slovenian Academy of Engineering, IAS, Prof. Jacqueline Lecouriter, National Academy of Technologies of France, NATF.

Moj utisak je da je skup bio uspešan, sa vrlo sadržajnim predavanjima, koja su pored opštih aspekata obrazovanja inženjera i tema koje su zajedničke za obrazovni i ekonomski prostor Evropske unije, obuhvatila i problematiku na nacionalnim nivoima, sa vrlo korisnim statističkim podacima i zapažanjima. Organizator je obećao da će svi referati biti postavljeni na web portal EACR. Nasuprot kvalitetnim saopštenjima i vrlo konstruktivnoj diskusiji koja je trajala oko 45 minuta, primetan je bio nedostatak zaključka i predloga za dalje aktivnosti u kontekstu rada na Euro-CASE Engineering Education Platform (u daljem tekstu Euro-CASE EEP). Sa tim u vezi, bitno je da se naglasi činjenica da je ovaj skup bio održan uz podršku Euro-CASE EEP, ali da to nije bio skup čiji je organizator Euro-CASE, niti skup koji je bio organizovan kao aktivnost Euro-CASE EEP (u finalnoj verziji programa eksplicitno se ne spominje Euro-CASE EEP). Inače, Češka je nominalni koordinator Euro-CASE EEP.

Prethodno navedeno ostavlja jednu dozu nejasnoće i nameće razmišljanje o odnosu Euro-CASE Executive Committee prema ovoj platformi, prevasnodno po pitanju koncepta rada koji se koordinira od strane EACR. U ovom kontekstu treba razumeti i eksplicitno iskazan stav Generalnog sekretara Euro-CASE, Dr Jacques Lukasik, da je neophodno intenzivirati rad na ovoj platformi i da bi sa tim u vezi angažovanje naše akademije, AESS, bilo vrlo poželjno, čak i sa statusom kordinatora (dvojna koordinacija Euro-CASE platformi je regularna pojava). Očigledno je odsustvo sistematskog pristupa u radu Euro-CASE EEP, jasno iskazanih ciljeva i prioriteta, kao očekivanog ishoda aktivnosti koje se se sprovode u okviru ove platforme.

U vezi sa prethodnim, obavio sam neformalne razgovore sa: Prof. dr Petr Zuna, EACR, Prof. Jacqueline Lecouriter, NATF, Prof. Peter Goodhew, RAEng, i Prof. Janez Možina, IAS, i izneo im predlog da se iniciraju aktivnosti u okviru Euro-CASE EEP koje će na sistematičan način, fokusirajući se na određeni broj pažljivo izabranih aspekata/prioriteta obrazovanja inženjera, strateški značajnih za obrazovni, istraživački i ekonomski sistem EU, kroz intenzivne kolaborativne aktivnosti članica Euro-CASE ishodovati jedan izbalansirani pisani radni materijal. Ovaj radni materijal bi dalje bio predmet konsultativnih aktivnosti unutar Euro-CASE, a zatim usvojen od strane Euro-CASE Executive Committee i u formi Euro-CASE Position paper (štampana brošura obima od 50 do 100 stranica), dostavljen Predsedniku Evropske komisije Jean-Claude Juncker i relevantnim Generalnim direktoratima EC kao zvanični stav Euro-CASE po pitanju obrazovanja inženjera i inženjerstva uopšte. Reakcija sagovornika je bila pozitivna i iskazana je jasna zainteresovanost da se deluje u ovom pravcu.

Moj stav i predlog je da AESS, pod koordinacijom Profesora Vlastimira Matejića, treba da preduzme sledeće:

- da se odazove pozivu Generalnog sekretara Euro-CASE, Dr Jacques Lukasik, i aktivno se uključi u rad Euro-CASE EEP;
- da u kontekstu aktivnosti koje su bile obuhvaćene skupom u Pragu, kao i ranijim sa ovim povezanim aktivnostima, u narednih desetak dana uputi pisani okvirni predlog (uz prethodnu konsultaciju sa Generalnim sekretarom Euro-CASE) za dalje radne aktivnosti koje bi u roku od 6 do 12 meseci produkovale neophodne rezultate na Euro-CASE EEP.

Uzimajući u obzir jasno iskazanu potrebu Euro-CASE Executive Committee po ovom pitanju (Prof. dr Petr Zuna je član ExCom!) i najnoviji vrlo poizitivnan razvoj odnosa Euro-CASE i Evropske komisije, naše angažovanje u ovom kontekstu bi bilo pozitivno prihvaćeno od strane Euro-CASE, a takodje, vrlo korisno za promociju naše Akademije u evropskim okvirima.

Pored prethodno navedenih aktivnosti, tokom boravka u Pragu, imao sam zadovoljstvo da po pozivu kolega iz EACR učestvujem kao VIP gost i predstavnik AESS na obeležavaju jubilarnih 20 godina od osnivanja EACR. Ovaj događaj je održan 28. maja u Bethlehem Chapel uz veliki broj učesnika (oko 200), članova EACR i zvanica, domaćih i iz inostranstva, godstiju iz sveta nauke i inženjerstva, biznisa i državnih zvaničnika. Skup je otvorio Ministar obrazovanja, omladine i sporta Češke Republike. U neformalnom delu, razgovarao sam sa Predsednikom EACR, Prof. Ing. Miroslav Vaclavik, CSc, i tom prilikom je sa njegove strane iskazana zainteresovanost za uspostavljanje saradnje između EACR i naše Akademije. Zainteresovanost za saradnju je iskazao i Potpredsednik EACR, Prof. Ing. Petr Zuna, CSc, koji je predložio ponovni susret i da on bude što pre. Saradnja sa EACR kroz okvir Euro-CASE bi mogla da bude od velike koristi za našu Akademiju. Češka republika ima mnogo

sličnosti sa Srbijom, ali za razliku od Srbije, Češka je uspela da sačuva svoju industriju (preradivačka industrija je u 2014. godini ostvarila neverovatnih 38.7% udela u stvaranju BDP Češke, koji je 5 puta veći od BDP Srbije, a zapošljava preko 1.4 miliona radnika, takodje 5 puta više nego Srbija!) i kroz jako inženjerstvo (350.000 diplomiranih inženjera ostvaruje svoju profesionalnu karijeru u ekonomskom sistemu Češke, što je oko 7% ukupno radno-aktivnog stanovništva), izgradi jaku i globalno kompetitivnu preradivačku industriju. Posebno značajna bi mogla da budu iskustva EACR u saradnji sa Euro-CASE i CAETS – International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences (model podrška te saradnje od strane Vlade Češke Republike kroz različite oblike finansiranja) i interakciji sa državnim institucijama Češke Republike, posebno Ministarstvo industrije i trgovine, zatim Technology Agency of Czech Republic (TACR) i slično, koja je vrlo uspešna, pri čemu EACR dobija jaku društvenu podršku u svojim aktivnostima u nacionalnom i internacionalnim okvirima. Ova iskustva i različiti oblici saradnje bi bez dileme mogli da značajno doprinesu da naša Akademija na efektivniji način ostvari neke od svojih egzistencijalnih i razvojnih prioriteta. U ovom smislu, preporučujem da AESS Odbor za međunarodnu saradnju predloži Predsedništvu AESS da uputi zvanični dopis Predsedniku EACR sa iskazanim interesom za uspostavljanje saradnje između dve akademije, vezujući se za naše učešće na ceremoniji obeležavanja dvadesetogodišnjice od osnivanja EACR i učešće na skupu posvećenom obrazovanju inženjera.

Atmosfera sa ceremonije obeležavanja 20 godina od osnivanja Češke inženjerske akademije, EACR, 28. maj, Bethlehem Chapel, Prag (Levo: Prof. Petr Zuna Podpredsednik EACR i Prof. Ing. Miroslav Vaclavik, Predsednik EACR).

Na kraju, smatram značajnim da u svom izveštaju navedem i inicijativu za saradnju koju mi je uputio predstavnik Slovenačke inženjerske akademije, IAS, Prof. Janez Možina, Potpredsednik IAS.

Prof. Petar B. Petrović, Redovni član AESS

30.05.2015. godine